

Organizacijska struktura Hrvatske policije

Trgovec, Leo

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:129:754819>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-08**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

LEO TRGOVEC

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA HRVATSKE POLICIJE

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

Zaprešić, 2020. godine

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA HRVATSKE POLICIJE

Mentor:
mr. sc. Mato Pušeljić, v. predavač

Naziv kolegija:
OSNOVE MENADŽMENTA

Student:
Leo Trgovec

JMBAG:
1-057/17-PEI

SADRŽAJ

SAŽETAK.....	1
ABSTRACT	2
1. UVOD	3
2. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA.....	4
2.1 Definicija organizacijske strukture.....	4
2.2 Vrste organizacijskih struktura.....	5
2.2.1 Klasične organizacijske strukture.....	5
2.2.2 Organske organizacijske strukture.....	9
2.2.3 Ostale vrste organizacijskih struktura.....	12
2.3 Elementi organizacijske strukture	13
2.4 Dimenzije organizacijske strukture	14
3. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA HRVATSKE POLICIJE.....	17
3.1 Djelokrug rada Ministarstva	17
3.2 Dimenzije policijske organizacijske strukture.....	20
3.3. Ustroj sjedišta Ministarstva unutarnjih poslova	22
3.3.1. Ravnateljstvo policije	24
3.3.2. Ustroj policijskih uprava	25
3.3.3. Ustroj policijske postaje Zaprešić	28
4. ZAKLJUČAK	30
5. IZJAVA.....	31
6. POPIS LITERATURE	32
a) KNJIGE.....	32
b) ČLANCI.....	32
c) INTERNETSKI IZVORI.....	32
7. POPIS SLIKA	33
ŽIVOTOPIS	34

SAŽETAK

Bitni elementi svake organizacije su ciljevi koje svaka organizacija mora postaviti i nastoji postići, jer su ciljevi razlog postojanja svake organizacije. Uz ciljeve kao bitni element svakako jesu sredstva odnosno ljudski potencijali kojima će se postavljeni ciljevi realizirati. Međutim, odnose između zaposlenika odnosno ljudskih potencijala u svakoj organizaciji potrebno je urediti kroz optimalnu organizacijsku strukturu.

Naprijed iznijeto ne odnosi se samo na gospodarske i trgovačke organizacije koje prodaju proizvode i pružaju usluge građanima, to isto vrijedi i za organizacije koje standardno svrstavamo u javni sektor u koji spada i policijska organizacija. Iako nije na tržištu, policijska organizacija ima postavljene ciljeve koje teži ostavriti, ima određena sredstva koja se osiguravaju iz proračuna te primjeren ljudski potencijal. Na kraju, dakako, ima svoju organizacijsku strukturu, koja je u velikoj mjeri determinirana normativno, ali to ne smije biti prepreka za policijski menadžment da se organiziraju na najbolji mogući način.

Ključne riječi: organizacijska struktura, Ministarstvo unutarnjih poslova, policija, policijska organizacija.

ABSTRACT

The essential elements of any organization are the goals that every organization must set and strive to achieve, because goals are the reason for the existence of every organization. In addition to the goals, as an important element, there are certainly the means or human resources by which the set goals will be realized. However, the relationships between employees and human potential in each organization need to be regulated through an optimal organizational structure.

The above does not only apply to economic and trade organizations that sell products and provide services to citizens, the same applies to organizations that are standardly classified in the public sector, which includes the police organization. Although it is not on the market, the police organization has set goals that it strives to achieve, it has certain funds that are provided from the budget and adequate human potential. In the end, of course, it has its own organizational structure, which is largely determined by the normative, but this should not be an obstacle for police management to organize in the best possible way.

Key words: organizational structure, Ministry of Interior, police, police organization.

1. UVOD

Od kada postoje ljudi postoji potreba za organizacijom i organiziranjem odnosno kvalitetnom organizacijskom strukturom. Uobičajeno kažemo da je dobra organizacija (struktura) ne samo garant uspjeha u svakom poslu, to je preduvjet da bi uopće mogli razmišljati o bilo kakvom rezultatu u poslu. Živimo u vrijeme informatičke revolucije koja u velikoj mjeri pridonosi kvalitetnijem obavljanju poslova, ali s druge strane, ona sa sobom nosi brze i učestale promjene koje svaka organizacija mora pratiti i implementirati u svoju praksu. Promjene koje se dešavaju u svakoj organizaciji neminovno se odražavaju i na organizacijske strukture svake organizacije. Svi ti čimbenici koji se moraju uzeti u obzir jednako vrijede za profitne i neprofitne organizacije poput policije.

Policijska organizacija u Hrvatskoj za podlogu ima linijski organizacijsku strukturu s elementima funkcionalne i matrične organizacijske strukture.

Rad se načelno može podijeliti u dva dijela. U prvom se dijelu o organizacijskoj strukturi, vrstama organizacijske strukture, dimenzijama i elementima organizacijske strukture govori s teoretskog stajališta. U drugom dijelu rada opisuje se konkretna policijska organizacijska struktura sa bitnim karakteristikama.

Za pisanje rada korištena je literatura iz područja organizacije i menadžmenta, te s obzirom na specifičnost policijske organizacije, zakonski i podzakonski akti koji uređuju ovu materiju. Korištene su metode kompilacije, sinteze i analize.

2. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Svaka organizacija ima svoju strukturu odnosno sastav, tj. svoj sustav unutarnjih veza i odnosa. „Važnost strukture za organizaciju jednaka je važnosti anatomije za ljudski ili neki drugi živi organizam pa se ona često naziva i anatomijom organizacije. Organizacijska struktura nije samo nužan temelj nego je i sastavni i najvažniji dio svake organizacije. Zbog toga je svakoj organizaciji najvažnija uspostava odgovarajuće organizacijske strukture.“ (Sikavica, P.(2011: 333.)

2.1 Definicija organizacijske strukture

Profesor Jurina piše da teoretičari organizacije definiraju organizacijske strukture na različite načine. Evo nekih definicija:

J. Kralj: „Strukture su raznovrsne kombinacije sastavnih dijelova koji povezani tvore organsku cjelinu u kojoj su međusobno ovisni.“

C. Chandler: „Struktura je organizacijsko sredstvo za integralnu uporabu postojećih resursa organizacije.“

Š. Ivanko: „Struktura je rezultat organiziranja i odražava statički aspekt odnosa između nositelja organizacijskih zadaća.“

D. W. Owen: „Struktura objašnjava dimenzije organizacije „TKO?“ (je kome podređen ili nadređen), ali nedovoljno pokazuje dimenziju „ŠTO?“ (tko radi).“

M. Novak: „Organizacijska struktura je sveukupnost veza i odnosa između organizacijskih čimbenika i unutar njih.“ (Jurina, M. (2011:36.)

„Organizacijska struktura je raspored organizacijskih čimbenika tako da resursi pomoću kojih ostvarujem ciljeve determiniraju zadaće, nositelje i njihove odnose, što se može prikazati shemom organizacijske strukture ili konkretnoga ustrojstva organizacije.“ (Jurina, M.(2011: 37.)

„Organizacijska struktura prikazuje se organizacijskom shemom (engl. Organizational chart) odnosno organigramom. Dok je organizacijska struktura slojevita i višedimenzionalna, a organizacijska shema plošna, razumljivo je da ona ne odražava sve dimenzije organizacijske strukture, već samo neke, premda je još uvijek najbolji način prikazivanja organizacije.

Organizacijska struktura slijedi ciljeve organizacije, a oni proizlaze iz strategije njezina razvoja. Utjecaj čimbenika organizacije, i unutarnjih i vanjskih, neobično je važan za oblikovanje organizacijske strukture jer ako organizacija djeluje u nemirnoj, nestabilnoj odnosno turbulentnoj okolini, mnogo će češće biti prisiljena mijenjati svoju organizacijsku strukturu, nego kada je okolina stabilna odnosno mirna.“ (Sikavica, P.(2011: 336.)

2.2 Vrste organizacijskih struktura

„Unutarnje ustrojstvo organizacije svodi se na izbor odgovarajuće vrste organizacijske strukture. Svaka organizacijska struktura rezultat je procesa oblikovanja organizacije odnosno organizacijskog dizajna. Sve poznate vrste organizacijskih struktura mogu se grupirati u dvije osnovne skupine. Jedne su tradicionalne, klasične, mehanicističke odnosno birokratske, a druge su organske odnosno adaptivne i prilagodljive organizacijske strukture. Svaka od ovih grupacija ima veći broj različitih organizacijskih struktura.“ (Sikavica, P.(2011: 375.)

„Ne postoji jedan određeni najbolji način organiziranja, o raznim čimbenicima u danoj situaciji ovisi koji će obrazac biti najprikladniji. Među tim su čimbenicima, vrsta posla koji valja obaviti, način na koji ga se mora obaviti, vrste uključenih ljudi, tehnologija, ljudi koje se opslužuju, te druge unutarnje i vanjske okolnosti. U svakom slučaju, izbor određenog obrasca podjele treba izvršiti tako da se ciljevi organizacije i pojedinaca mogu ostvariti učinkovito i djelotvorno. Da bi se to postiglo, često je potrebno koristiti istodobno razne oblike organizacijske strukture. (Jurina, M.“(2011: 40.)

2.2.1 Klasične organizacijske strukture

Profesor Sikavica piše da su birokratske (klasične) organizacije strukture temelj za izgradnju organskih struktura, odnosno „klasična birokratska struktura često se predstavlja i kao mehanicistička odnosno tradicionalna struktura, poput bilo kojega drugog područja rada i života, kao primjerice umjetnosti ili znanosti, te nezaobilazna je ne samo u povijesnom slijedu te se smatra da je osnovni građevni materijal na kojemu se temelje i izgrađuju sve organske strukture.“ (Sikavica, P. (2011:379.)

„Birokratsku organizaciju obilježava duboka i detaljna podjela rada te visoka specijalizacija radnika pa je za rad na pojedinim radnim mjestima potrebno malo izobrazbe, a ne zahtjeva se ni neko posebno radno iskustvo.“ (Sikavica, P. (2011:379.)

„Klasične odnosno birokratske organizacije uvelike su složene i formalizirane, sa strogim pravilima i procedurama koje se moraju poštovati, kao što su i naglašeno centralizirane. Birokratsku organizaciju obilježava duboka i detaljna podjela rada te visoka specijalizacija radnika pa za rad na pojedinim radnim mjestima potrebno malo izobrazbe, a ne zahtijeva se ni neko posebno radno iskustvo. Baš zbog duboke i detaljne podjele podjele rada birokratsku organizaciju obilježava širok raspon kontrole te veći broj suradnika čiji posao koordinira jedan pretpostavljeni menadžer. S obzirom na centralizaciju, kao dominantan način organizacije, komuniciranje je u birokratskoj organizaciji vertikalno, tj. Odozgo prema dolje i isključivo je u pisanoj formi.“ (Sikavica, P.(2011: 379.)

„Temeljne vrste klasičnih odnosno birokratskih organizacijskih struktura, na kojima počivaju sve organizacije, jesu funkcijske i divizijske organizacijske strukture.“ (Sikavica, P.(2011: 380.)

2.2.1.1 Funkcijska organizacijska struktura

„Funkcijska organizacijska struktura vrsta je organizacijske strukture u kojoj se podjela rada u organizaciji te grupiranje i povezivanje poslova, kao i formiranje organizacijskih jedinica, obavljaju prema odgovarajućim poslovnim funkcijama.

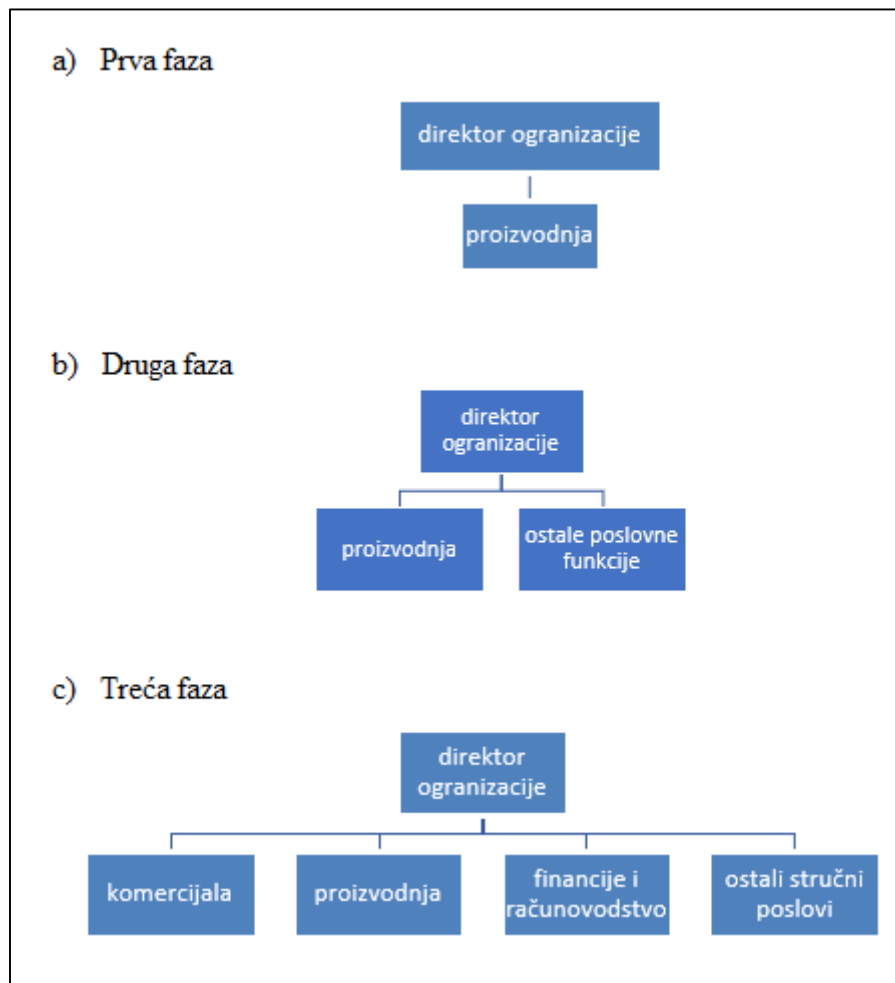
Temeljne su poslovne funkcije svake organizacije istraživanje i studij proizvoda, razvoj, nabava, upravljanje ljudskim potencijalima, proizvodnja, prodaja i financije. “(Sikavica, P. (2011: 380.)

„Sa stajališta broja funkcijskih organizacijskih jedinica može se govoriti o početnome, standardnome i razvijenom obliku funkcijske organizacijske strukture.

Početni oblik funkcijske organizacijske strukture obilježava to da je broj formiranih funkcijskih organizacijskih jedinica u toj organizaciji manji od broja poslovnih funkcija. “(Sikavica, P.

(2011: 381.-382.)

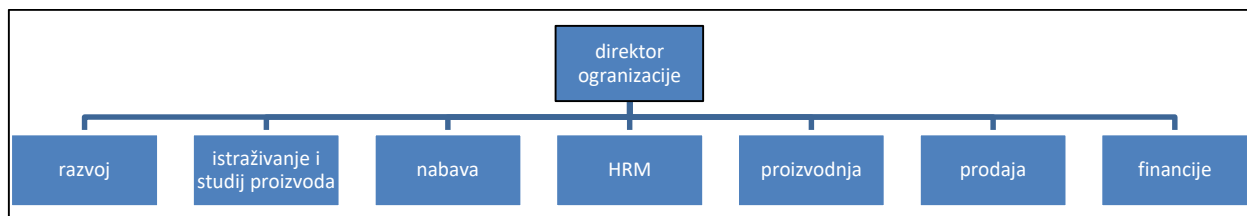
Slika 1.: Početni oblik funkcijske organizacijske strukture.

Izvor : Sikavica, P. (2011.) Organizacija. Zagreb: Školska knjiga. Strana 382.

„Standardni oblik funkcijske organizacijske strukture obilježava to da je u njemu broj formiranih funkcijskih organizacijskih jedinica jednak broju poslovnih funkcija.“ (Sikavica, P. (2011: 383)

Slika 2.: Standardni oblik funkcijske organizacijske strukture

Izvor : Sikavica, P. (2011.) Organizacija. Zagreb: Školska knjiga. Strana 382.

„Razvijeni oblik funkcijske organizacijske strukture obilježava to da je u njemu broj formiranih funkcijskih organizacijskih jedinica veći od broja poslovnih funkcija.“ (Sikavica, P.(2011: 383)

Slika 3.: Razvijeni oblik funkcijske organizacijske strukture

Izvor : Sikavica, P. (2011.) Organizacija. Zagreb: Školska knjiga. Strana 382.

2.2.1.2 Divizijska organizacijska struktura

„Divizijska organizacijska struktura posljedica je rasta i razvoja organizacije koja je zbog diversifikacije proizvodnje i širenja asortimana proizvoda te ekspanzijom na nova tržišta i usmjeravanjem na određene kategorije kupaca bila prisiljena zamijeniti svoju staru, tradicionalnu funkcijsku organizacijsku strukturu novim oblicima i modelima organizacije. “ (Sikavica, P.(2011: 387.)

„Može se govoriti o tri osnovna oblika odnosno brste podjele organizacije na divizije i to: o podjeli prema proizvodima, o podjeli prema teritoriju i o podjeli prema korisnicima/kupcima/potrošačima. Iz tih osnovnih oblika divizijske podjele organizacije proizlaze i tri osnovne vrste divizijskih organizacijskih struktura kao što su: predmetna, teritorijalna i organizacijska struktura prema kupcima.“ (Sikavica, P.(2011: 388.)

„Predmetna organizacijska struktura vrsta je organizacijske strukture ili neke druge organizacije u kojoj se podjela rada te grupiranje srodnih i sličnih poslova i formiranje nižih organizacijskih jedinica obavljaju prema proizvodima koje organizacija proizvodi ili uslugama koje organizacija pruža kupcima.“ (Sikavica, P.(2011: 390.)

„Teritorijalna organizacijska struktura vrsta je divizijske organizacijske strukture u kojoj se podjela rada u organizaciji, grupiranje i povezivanje srodnih ili sličnih poslova te osnivanje nižih organizacijskih jedinica obavljaju prema geografskim područjima ili teritoriju.“ (Sikavica, P.(2011: 394.)

„Organizacijska struktura orijentirana kupcima, odnosno klijentima i potrošačima vrsta je organizacijske strukture u kojoj se podjela rada u organizaciji i grupiranje te povezivanje srodnih ili sličnih poslova i formiranje užih organizacijskih jedinica obavljaju prema skupinama potrošača odnosno kategorijama kupaca ili klijenteli.“ (Sikavica, P.(2011: 397.)

2.2.1.3 Hibridna organizacijska struktura

„Hibridna organizacijska struktura oblik je organizacije u kojem se na istoj organizacijskoj razini kombiniraju funkcijske i multidivizijske komponente. U tome modelu organizacije postiže se ravnoteža između centralizacije i decentralizacije obavljanja pojedinih poslovnih funkcija. Sve poslovne funkcije ili bolje rečeno poslovi određenih poslovnih funkcija obavljaju se zajednički, objedinjeno na razini organizacije za potrebe svih njezinih dijelova, a ostali se poslovi tih istih funkcija, uz preostale poslovne funkcije, obavljaju unutar pojedine divizijske jedinice.“ (Sikavica, P.(2011: 401.)

2.2.1.4 Front /back organizacijska struktura

„U ovom modelu organizacije organizacija prve linije, tj. Fronte provedena je po jednom načelu strukturiranja organizacijskih jedinica, najčešće prema kupcima, tržištima odnosno prema geografskom obilježju, a druga je dimenzija organizacije pozadina (engl. Back), organizirana prema nekom drugom načelu, najčešće prema provodima ili uslugama odnosno tehnologiji. Front/back je, kako ističe J. R. Galbraith, kombinacija tržišne i proizvodne strukture. Ta se struktura sastoji, dakle, od prednjeg dijela, koji je usredotočen na tržišne segmente i/ili geografska područja, i od stražnjeg dijela, koji se usredotočuje na proizvode i tehnologiju.“ (Sikavica, P.(2011: 402.)

2.2.2 Organske organizacijske strukture

„Organska je struktura plitka organizacija, s blagom podjelom rada i širokim djelokrugom poslova koje obavlja pojedinac, pa je u tom obliku organizacije potrebna kvalitetna izobrazba zaposlenih i odgovarajuće radno iskustvo. Te suvremene organizacijske strukture temelje se na autonomnim organizacijskim jedinicama, timskom radu i poštovanju ljudi u organizaciji. Organizacije budućnosti imat će razvijenu korporativnu kulturu i bit će spremne za provođenje organizacijskih promjena. U nastavku slijede najvažnije vrste organskih struktura.“ (Sikavica, P.(2011: 420.)

2.2.2.1 Projektna organizacijska struktura

„Projektna organizacija promatra svaki radni zadatak kao projekt za čiju izvedbu određuje tim stručnjaka na čijem je čelu koordinator. Priroda projekta određuje veličinu tima i njegovu profesionalnu strukturu. Svaki projekt je definiran svrhom i ciljevima, trajanjem projekta i utvrđenim potrebnim materijalima i financijskim sredstvima za njegovu realizaciju. Nakon završenog projekta tim prestaje djelovati, ciljni proizvod prelazi u fazu korištenja i glavne aktivnosti su na njegovu odgovarajućem održavanju.“ (Žugaj, M.(2004: 228.)

2.2.2.2 Matrična organizacijska struktura

„U matričnoj organizaciji, na jednoj strani matrice postoji projektna organizacijska struktura, a na drugoj funkcijska, Njihovom križanjem dobivamo matricu pa otud i naziv matrična organizacija za taj oblik organizacije. Matrična organizacija, kao vrsta organizacijske strukture, prikladna je za organizacije koje istodobno rade na više projekata. U matričnoj se organizacijskoj strukturi funkcijske organizacijske jedinice formiraju za obavljanje osnovne djelatnosti, ali zaposleni u njima istodobno rade i za potrebe pojedinih projekata pa su tako funkcijske organizacijske jedinice u servisnom odnosu prema projektnoj organizaciji.“ (Sikavica, P.(2011: 429.)

2.2.2.3 Procesna organizacijska struktura

„Procesna organizacijska struktura temelji se na tijeku radnog ili poslovnog procesa umjesto na poslovnim funkcijama. Ona ne uklanja funkcijsku organizacijsku strukturu već unutar nje formira procesne timove koji se javljaju kao struktura u strukturi. Procesna se organizacija, zbog djelovanja među funkcijskih timova, naziva i horizontalnom odnosno lateralnom organizacijom, što sugerira da zaposleni iz svake pojedine poslovne funkcije, koji rade u sklopu određenog poslovnog procesa, čine procesni tim koji je odgovoran za njega. Tako procesna organizacija, putem među funkcijskih timova ruši barijere rigidne funkcijske organizacijske strukture.“ (Sikavica, P.(2011: 433.)

2.2.2.4 Timska organizacija

„Timska je organizacija nehijerarhijska, bez obzira na to jesu li u timu ljudi iz različitih organizacijskih jedinica na istoj razini organizacijske hijerarhije ili zaposleni iz iste organizacijske jedinice koja je hijerarhijski strukturirana.“ (Sikavica, P.(2011: 438.)

2.2.2.5 Mrežna organizacija

„Mrežna organizacija novi je oblik organizacije koji je u najužoj vezi s virtualnom organizacijom. Mrežna organizacija u pravilu nema strukturu, zbog čega se i naziva mrežna organizacija, a ne mrežna organizacijska struktura premda članice mreže putem različitih oblika partnerstva mogu biti strukturirane s veoma niskom ili blagom hijerarhijom, odnosno plitkom organizacijskom strukturom. No za većinu mreža najvažnije je da nisu formalizirane i da su u osnovi nehijerarhijske i bez formalne organizacijske strukture.“ (Sikavica, P.(2011: 441.)

2.2.2.6 Virtualna organizacija

„Virtualna organizacija nije stvarna organizacija. Ona, u pravilu, nema svoju strukturu, zbog čega se i govori o virtualnoj organizaciji, a ne o virtualnoj organizacijskoj strukturi. Virtualna je organizacija nehijerarhijska organizacija nezavisnih kompanija koje samostalno odlučuju o ulasku u mrežu virtualne organizacije s drugim kompanijama s kojima razmjenjuju sirovine, materijale, informacije, znanje, tehnologiju, istraživanje i razvoj, proizvode i usluge.“ (Sikavica, P.(2011: 446.)

2.2.2.7 Modularna organizacija

„Modularna organizacija ili modularna struktura jedna je od vrsta virtualne, mrežne ili horizontalne organizacije. Zapravo, može se reći da je modularna organizacija isto što i mrežna odnosno virtualna organizacija, a sve one zajedno istodobno su i horizontalne odnosno nehijerarhijske organizacije. Modularna organizacija razlikuje se od ostalih mrežnih odnosno virtualnih organizacija po konfiguraciji članica mreže. U njoj su članice mreže moduli od kojih se ili pomoću kojih se mogu proizvoditi različiti finalni proizvodi ili usluge.“ (Sikavica, P. (2011: 453.)

2.2.2.8 Organizacija paukove mreže

„Organizacija paukove mreže također je jedna od vrsta mrežne organizacije, a osnovno joj je obilježje da su to nehijerarhijske, horizontalne organizacije. Sve ono što određuje svaku mrežnu organizaciju odnosi se i na organizaciju paukove mreže. Jedina razlika između različitih vrsta mreža odnosno mrežnih organizacija odnosi se na izgled mreže, tj. Način povezivanja članica u njoj. Po tome se i razlikuje i organizacija paukove mreže od ostalih mreža.“ (Sikavica, P.(2011: 455.)

2.2.2.9 Organizacija ribarske mreže

„Organizacija ribarske mreže jedna je od vrsta mrežne organizacije. Upravo po načinu funkcioniranja hijerarhije u mreži, organizacija ribarske mreže bitno se razlikuje od ostalih mreža. Ribarske su mreže fleksibilne i oblik su organizacije koji će držati mrežu zajedno. U ribarskoj mreži stalno se mogu stvarati različiti modeli povezivanja pa je ona mnogo fleksibilnija od klasične mrežne organizacije.“ (Sikavica, P.(2011: 457.)

2.2.2.10 Ameba organizacija

„Ameba organizacija je organizacija koja se temelji na autonomiji i fleksibilnosti samoupravljanih timova od strane zaposlenih u organizaciji. Ameba organizacije su bez hijerarhije jer ih čine samoupravljeni timovi, pa se može reći da su one, sa stajališta dubine organizacije, jednorazinske organizacije.“ (Sikavica, P.(2011: 459.)

2.2.3 Ostale vrste organizacijskih struktura

Pored naprijed opisanih vrsta organizacijskih struktura u teoriji se zanimljive opisuju dvije strukture i to su ad hoc struktura i T-oblik organizacije.

„Ad hoc struktura ili ad hoc organizacija je privremena organizacija koja se uspostavlja da bi se postigao određeni cilj ili više ciljeva, a raspušta se kada se cilj odnosno ciljevi ostvare. Ad hoc struktura je općim+, generički pojam koji se pridodaje uz neku konkretnu vrstu organizacije, zbog čega je nemoguće grafički prikazati ad hoc strukturu a da joj ne dodamo i konkretan naziv, tj. Koja je ona konkretna struktura, jer ona može biti bilo koja konkretna struktura.“ (Sikavica, P.(2011: 462.)

„T-oblik organizacije nije neka posebna vrsta organizacije, već se samo tim nazivom želi istaknuti izrazito velik utjecaj informacijske tehnologije na oblikovanje organizacije. Uporaba informacijske tehnologije potpomognuta telekomunikacijama otvara neslućene mogućnosti organizacijama za međusobna povezivanja, a to onda utječe i na promjene u njihovoj organizaciji. U T-obliku organizacije razvijaju se virtualne komponente organizacije, uspostavljaju privremeni projektni timovi, afirmira se matrični menadžment, organizacije se udružuju u strateške saveze s ostalim organizacijama, uspostavlja se elektronička komunikacija i nadgledanje zaposlenih na daljinu, tehnologija zamjenjuje neke razine menadžmenta i pomaže u rješavanju zadataka, otvaraju se satelitski uredi i pružaju mogućnosti za rad kod kuće, razvijaju se unutarnji organizacijski sustavi.“ (Sikavica, P.(2011: 464.)

2.3 Elementi organizacijske strukture

„Iz različitih poimanja odnosno definiranja organizacijske strukture organizacije proizlaze i različiti elementi koji je čine. Organizacijsku strukturu bilo koje organizacije čine sljedeći elementi: organizacija materijalnih čimbenika, organizacija ljudskog čimbenika, organizacija raščlanjivanja i grupiranja zadataka, organizacija upravljanja i menadžmenta te organizacija vremenskog redoslijeda poslova.“ (Sikavica, P.(2011: 341.)

„Moderno shvaćanje organizacijske strukture u klasično i fleksibilno ustrojenim organizacijama prikazat ćemo prema Henry Mintzbergu, koji također tvrdi da organizacijska struktura ima pet elemenata, ali su oni postavljeni prema drugim kriterijima.“ (Jurina, M. (2011:39.)

Dakle, Mintzberg, za razliku od većine teoretičara organizacije drugačije vidi elemente organizacijske strukture. Po Mintzbergu organizacijska struktura također ima pet elementa, ali su oni postavljeni prema drugim kriterijima. „To su:

- strategijski vrh – čine ga vlasnici, i to menadžment i njihovi stožeri, odnosno radi se vrhovnom, glavnom menadžmentu u organizaciji,
- operativne jezgre – čine ih svi djelatnici u organizacijskim jedinicama koje izvode radne naloge, to su najjednostavnije rečeno neposredni izvršitelji kojima menadžeri daju naloge i nadziru njihov rad,
- srednja linija – povezuje strategijski vrh i neposredno izvršno rukovodstvo, a čine ju menadžeri srednje razine, to je kičma odnosno okosnica svake uspješne organizacije,
- tehnostruktura – čine ju stručnjaci vrhunskog znanja i autoriteta koji standardiziraju radne operacije i propisuju što i kako radi operativna jezgra, odnosno radi se o zaposlenicima koji izrađuju tzv. standardne operativne postupke i procedure koje se primjenjuju u obavljanju operativnih poslova,
- stožer za potporu – koji čini logistički dio, održavanje, sigurnost, energetika itd., a u većim organizacijama kadrovska i opća služba, obrazovanje, odnosi s javnošću, istraživanje i razvoj.“ (Jurina, M.(2011:40.)

2.4 Dimenzije organizacijske strukture

Svaka organizacijska struktura ima tri prepoznatljive dimenzije bez obzira na veličinu organizacije odnosno vrstu djelatnosti. Svaka organizacijska struktura prepoznatljiva je po kompleksnosti odnosno složenosti, količini propisa koji uređuju odnose unutar organizacije (formalizacija) i stupnju centralizacije odnosno decentralizacije organizacijske strukture.

„Kompleksnost organizacijske strukture jest razvijanje i usklađivanje organizacijske strukture po visini i širini na temelju postavljenih kriterija. Horizontalna diferencijacija je podjela zadataka u organizaciji na različite podzadatke na istoj organizacijskoj razini, tj. podjela zadataka po širini organizacije. Horizontalna diferencijacija može biti uža ili šira, ovisno o tome je li uspostavljen manji ili veći broj organizacijskih jedinica na istoj organizacijskoj razini. Što je horizontalna diferencijacija veća, i organizacija složenija i obrnuto, što je horizontalna diferencijacija manja, to je složenost organizacije manja.“ (Sikavica, P.(2011: 362.)

„Vertikalna diferencijacija je podjela organizacije po dubini, tj. Po razinama menadžmenta u njoj. Dublja je organizacija ona koja ima više razine menadžmenta, od top menadžmenta do najniže razine, za razliku od pliće organizacije koja ima mnogo manji broj razina menadžmenta. Jasno da je dublja organizacija i složenija, za razliku od pliće koju će biti mnogo lakše i jednostavnije organizirati.“ (Sikavica, P.(2011: 362.)

„Formalizacija je dimenzija organizacijske strukture koja se odnosi na količinu propisa načina izvršenja poslova i zadataka i koja istovremeno sadrži i diskrecijsko pravo menadžera ili rukovoditelja da konkretizira normu i odredi način organizacijskog ponašanja. Formalizacija znači propisivanje: pravila po kojima se odvijaju radni postupci i radne operacije, procedure kao redosljed međusobno povezanih postupaka za uredno odvijanje procesa, politike kao granice u kojoj menadžeri, rukovoditelji izvršitelji mogu donositi odluke.“ (Jurina, M.(2011: 42.) Ovdje možemo istaknuti da organizacije u sustavu javnog sektora odnosno državne upravne organizacije u koje spada i policija, imaju daleko veći stupanj formalizacije (normiranja) organizacijske strukture nego organizacije u realnom sektoru. Radi se o zakonskim i podzakonskim aktima kojima se propisuju načela organiziranja u državnim i javnim službama, ali i o konkretnim organizacijskim rješenjima putem uredbi koje donosi Vlada republike Hrvatske.

„Formalizacija organizacije u uskoj je vezi s čimbenicima organizacija posebno s veličinom kao čimbenikom organizacije. Velike organizacije formaliziranije su od manjih.

Također, organizacije u kojima prevladava masovna proizvodnja, a uz to posluju u uvjetima stabilne i predvidive okoline, formaliziranije su od drugih organizacija koje obilježava tehnologija pojedinačne ili procesne proizvodnje, a osim toga posluju u nestabilnoj okolini.“ (Sikavica, P.(2011: 363.)

„Centralizacija – decentralizacija kao dimenzija organizacijske strukture znači određeni stupanj koncentracije ili distribucije oblasti za donošenje odluka. Ako su te ovlasti koncentrirane u nekoj organizacijskoj jedinici (npr. glavnoj upravi) ili pri jednoj funkciji (predsjednik uprave i sl.), onda govorimo o centralizaciji. Suprotna tendencija – da se ovlasti za donošenje određenih vrsta odluka delegiraju nižim organizacijskim razinama sve do rukovoditelja ili istaknutih izvršitelja naziva se decentralizacija.“ (Jurina, M.(2011: 42.) I kod ove dimenzije organizacijske strukture vrijedi isto pravilo kao i kod prethodne u odnosu realnog i javnog sektora. Javno pravni subjekti u pravilu su više centralizirani sa više razina u organizaciji.

Naravno da i centralizacija odnosno decentralizacija imaju svoje prednosti i nedostatke.

Kao prednosti centralizacije možemo navesti: „korištenje vještina centra i specijaliziranih eksperata; naglašena kontrola operacija iz centra; postojanost s obzirom na to da se organizacija vodi iz jednog centra; sposobnost najefikasnijeg raspoređivanja resursa.“ (Sikavica, P. (2011:365.)

Kao nedostaci centralizacije ističu se: „uniformirane politike i akcije te pogreške podređeni jer im nedostaju informacije.“ (Sikavica, P.(2011: 365)

Nastavno, možemo reći da su „prednosti decentralizacije sljedeće: decentralizacija je nužna mjera organizacije ekstremno velikih organizacija kojima se ne može upravljati centralno; ona daje ovlast odlučivanja upravo onim razinama u organizaciji koje s najbolje upoznate sa situacijom i koje zbog toga i najviše znaju o njoj; stimulira inicijativu i identifikaciju s organizacijom; pruža pomoć u obučavanju mladih menadžera izlažući ih donošenju važnih odluka u njihovoj karijeri, čime se povećava broj odluka u njihovoj karijeri, čime se povećava broj potencijalnih kandidata za najviša menadžerska mjesta u organizaciji.“ (Sikavica, P. (2011:366.)

S druge strane kao nedostatak decentralizacije možemo navesti da: „prema Heckescheru decentralizacija i druge popularne tehnike guše organizaciju birokracijom. On smatra da je

ključna pretpostavka prave poslije birokratske organizacije povećanje dijaloga između različitih dijelova organizacije.“ (Sikavica, P.(2011: 366.)

Stoga zaključno možemo konstatirati da „centraliziran način obavljanja poslova više odgovara funkcijskoj nego predmetnoj ili teritorijalnoj organizacijskoj strukturi. Centralizacija, kao način obavljanja poslova, također više odgovara stabilnim uvjetima poslovanja, a u turbulentnoj okolini primjerenije je decentralizirano obavljanje poslova. Time i decentralizirana organizacija postaje fleksibilnija i sposobnija brže odgovarati na promijenjene uvjete okoline.“ (Sikavica, P.(2011: 366.-367.)

3. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA HRVATSKE POLICIJE

U uvodu rada smo istaknuli da je potreba za organizacijom jedna od najstarijih ljudskih potreba. S druge strane policijska organizacija jedna je od najstarijih organizacija u povijesti čovječanstva. Potreba za redom u društvu i održavanjem reda te sankcioniranje onih koji se ne drže reda je primarna ljudska potreba. A upravo je održavanje reda u društvu i nadzor nad poštivanjem pisanih ili nepisanih pravila konstanta koja se pojavljuje kao razlog za postojanje policije u društvu. Održavanje reda je misija policijske organizacije.

Istaknuli smo kako je policijska organizacijska struktura u velikoj mjeri formalizirana s visokim stupnjem centralizacije u odnosu na organizacije u realnom sektoru. Takva organizacijska rješenja treba gledati kao nastojanje „poslodavca“, a kada su u pitanju državne upravne organizacije to je onda država, da se unificira organiziranje javno pravnih subjekata. Međutim, sve te čimbenike koji normativno uređuju organizaciju i funkcioniranje policije ne treba uzimati kao nešto što je zadano i ne može se mijenjati. Na menadžmentu je odgovornost da upozori više instance na probleme u funkcioniranju pojedinog organizacijskog subjekta odnosno policijske organizacije u cjelini.

3.1 Djelokrug rada Ministarstva

Djelokrug rada pojedinih tijela u sustave državnih službi, odnosno državne uprave uređen je Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave¹. Nastavno, u tome je Zakonu, člankom 6. definiran i djelokrug rada Ministarstva unutarnjih poslova. Zakon propisuje da:

„Ministarstvo unutarnjih poslova obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: poslove policije i kriminalističke policije, i to zaštitu života i osobnu sigurnost ljudi i imovine, sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela; pronalaženje i hvatanje počinitelja kaznenih djela i njihovo privođenje nadležnim tijelima; održavanje javnog reda i mira te zaštitu određenih osoba, građevina i prostora; obavljanje kriminalističko-tehničkih poslova i vještačenja; poslove sigurnosti prometa na cestama; nadzor državne granice; kretanje i boravak stranaca te njihova prihvata.“ Ovaj dio poslova koji je u djelokrugu Ministarstva unutarnjih poslova možemo

¹ Zakon je na snazi od 23.07.2020. godine. Zagreb. Narodne novine. Broj 85/20.

nazvati klasičnim policijskim poslovima u svim demokratskim državama. To je onaj dio poslova koji utječe na stanje sigurnosti u državi i za koji su građani najviše zainteresirani. Fokus javnosti usmjeren je upravo na policijske poslove, odnosno koliko je policija uspješna u obavljanju tih poslova i jamčenju sigurnosti građanima.

U nastavku se kao djelokrug rada Ministarstva unutarnjih poslova navode poslovi koji se odnose na „putne isprave za prelazak preko državne granice; održavanje javnih okupljanja; državljanstvo; izdavanje osobnih iskaznica, prijavljivanje prebivališta i boravišta građana; izdavanje vozačkih dozvola i registracije motornih vozila; nabavu, držanje i nošenje oružja i streljiva; poslove zaštite od požara, privatne zaštite, privatnih detektiva, zaštite novčarskih institucija, protuminskog djelovanja te poslove vezane uz eksplozivne tvari i proizvodnju i promet oružja; poslove specijalne policije.“ Ti se poslovi uobičajeno nazivaju upravnim poslovima a odnose na ostvarivanje pravnih interesa i obveza građana.

Promjenama u organizaciji državne uprave pod mjerodavnost ministarstva unutarnjih poslova spadaju i poslovi civilne zaštite i spašavanja. Stoga se u zakonu u nastavku kao poslovi u djelokrugu rada Ministarstva unutarnjih poslova navodi da „Ministarstvo obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na: uspostavu sustava civilne zaštite, spašavanja građana, materijalnih dobara i drugih dobara u velikim nesrećama i katastrofama; organizira sudionike, operativne snage i građane za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja; osposobljava i usavršava sudionike zaštite i spašavanja, pruža nužnu pomoć radi otklanjanja posljedica u slučaju opće opasnosti prouzročene elementarnim nepogodama, epidemijama i drugim katastrofama; provodi poslove, mjere i aktivnosti civilne zaštite; upravlja sustavom uzbunjivanja i obavješćivanja te obavlja međunarodnu suradnju u području civilne zaštite.“

Dio poslova koji su u djelokrugu Ministarstva unutarnjih poslova jesu inspekcijski poslovi koje obavljaju sva tijela državne uprave. U Zakonu se navodi da „Ministarstvo obavlja inspekcijske poslove u području civilne zaštite, zaštite od požara, proizvodnje i prometa eksplozivnih tvari i oružja, privatne zaštite i detektivskih poslova, radiološke i nuklearne sigurnosti te protuminskog djelovanja.“

Postoji u navedenom članku i čitav niz drugih poslova koje u ovome radu nije potrebno elaborirati, a radi se o specifičnim poslovima koji pridonose sigurnosti građana na različitim područjima.

Za kraj navest ćemo da se u Zakonu nalaze poslovi Ministarstva koji su povezani sa ulaskom Republike Hrvatske u Eu, te u tom smislu se kaže da „Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti.“

Razvidno je, da se zakonsko određenje djelokruga rada Ministarstva unutarnjih poslova u velikoj mjeri razilazi sa poimanjem klasičnih policijskih poslova. Naime, većina građana na spomen Ministarstva unutarnjih poslova prvenstveno misli na policijske službenike u odori koji primarno održavaju javni red i upravljaju prometom na cestama. Ministarstvo je puno više od toga a sukladno pripadanju Ministarstva u središnja tijela državne uprave koja pored primjene zakona i drugih propisa obavljaju upravne i inspekcijske poslove.

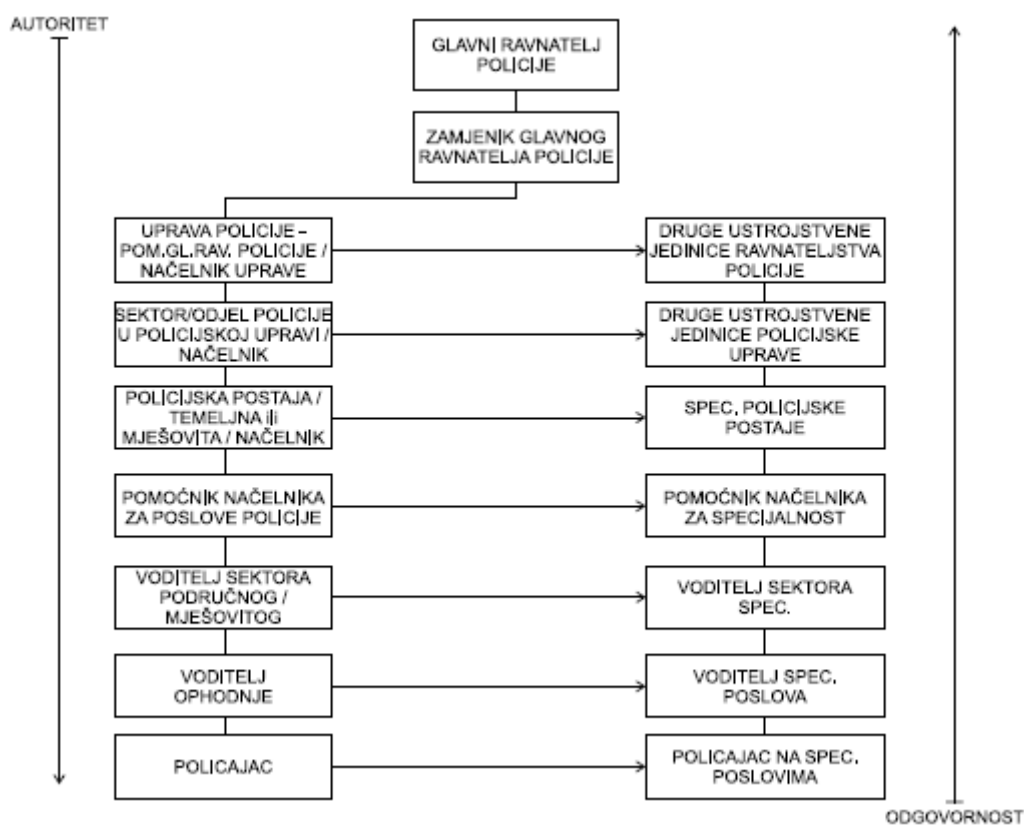
Policija nastaje zajedno sa državom i oduvijek je bila dio upravnog aparata na dispoziciji vlasti, kako bi osigurala dominirajuće koncepcije javnog reda. „Odnos policije i uprave je odnos dijela prema cjelini. Međutim, u počecima kada nastaje u društvu organizirana skupina sa zadaćom da osigura red, to su dakle počeci nastanka policije koja je u tom trenutku predstavljala sve ono što danas podrazumijevamo pod upravnim aparatom u državi. Razvitkom društva posljedično se i iz tog aparata prisile razvijaju zasebne funkcije i službe na dobrobit društva i zajednice.“²

² Pušeljić, M., Magušić, F. (2008). Uprava i policija (stručni članak). Policija i sigurnost. Zagreb. Ministarstvo unutarnjih poslova RH.

3.2 Dimenzije policijske organizacijske strukture

Slično kao i kod organizacija koje se bave gospodarskim aktivnostima na tržištu koje imaju prepoznatljive strukture s obzirom na dimenzije, isto tako se može promatrati i policijsku organizaciju. „Policijska organizacija u Hrvatskoj za podlogu ima linijski organizacijsku strukturu s elementima funkcionalne i matrične organizacijske strukture. Ova struktura je određena pravom izdavanja naloga nadređenog i obvezom izvršenja podređenog. Pravo odlučivanja i započinjanja samostalnih akcija u okviru organizacijske politike ima rukovoditelj. Taj odnos je jednostavan i izravan i teče od najviše do najniže razine u organizaciji.“³

Slika 4.: Linijska organizacijska struktura u sustavu Ravnateljstva policije

Izvor: Pušeljić, M., Orlović, A. (2010). Dimenzije policijske organizacijske strukture. Policija i sigurnost. Zagreb. Ministarstvo unutarnjih poslova RH.

³ Pušeljić, M., Orlović, A. (2010). Dimenzije policijske organizacijske strukture. Policija i sigurnost. Zagreb. Ministarstvo unutarnjih poslova RH.

„Hijerarhijski odnosi jedna su od glavnih značajki učinkovitog funkcioniranja policijskih organizacija. Polazeći od sustava državne uprave u Republici Hrvatskoj, a to znači cjelovite države koju čini dvadeset županija i Grad Zagreb, kompleksnost ili vertikalna i horizontalna diferencijacija policijske organizacijske strukture zasniva se na modelu tzv. divergentnog ustroja. Takav pristup podrazumijeva, da pojedina ustrojstvena jedinica pokriva određeni teritorij, a sve zajedno cjelokupni državni teritorij. Međutim kompleksnost ujedno znači nepodijeljenu odgovornost za ukupno stanje sigurnosti na određenom teritoriju, između ustrojstvenih jedinica Ministarstva koje su nadležne za taj teritorij. Nepodijeljena odgovornost najviše se manifestira kada su u pitanju najteža kaznena djela.“⁴

⁴ Pušeljić, M., Orlović, A. (2010). Dimenzije policijske organizacijske strukture. Policijska i sigurnost. Zagreb. Ministarstvo unutarnjih poslova RH.

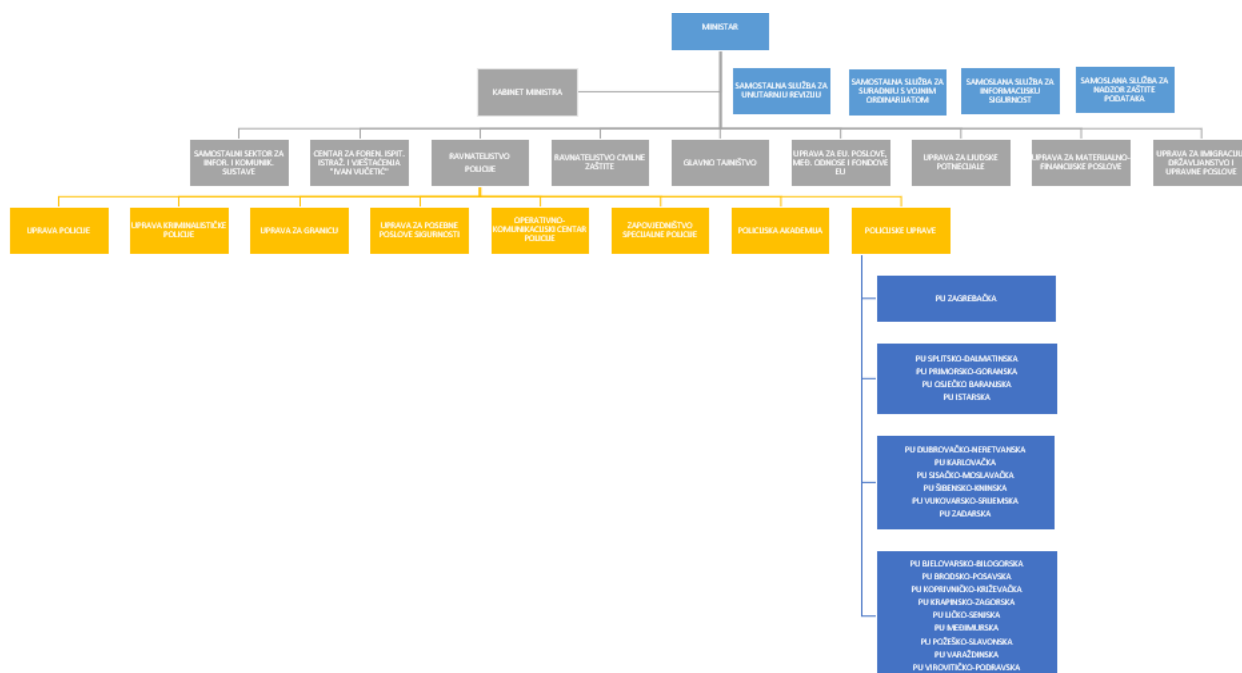
3.3. Ustroj sjedišta Ministarstva unutarnjih poslova

Organizacijska struktura Ministarstva unutarnjih poslova može se promatrati kroz tri razine: središnja uprava – sjedište Ministarstva unutarnjih poslova, koju možemo označiti kao nacionalnu razinu, zatim policijske uprave koje možemo označiti kao regionalnu razinu te policijske postaje kao lokalnu razinu organizacijske strukture. U Ministarstvu unutarnjih poslova, kao uostalom i svim drugim tijelima u sustavu državnih i javnih službi umjesto izraza organizacijska struktura uobičajeno se koristi termin ustroj (Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova).

Međutim, „iako je organizacijski ustroj istoznačnica, odnosno sinonim organizacijske strukture, ustroj Ministarstva unutarnjih poslova u potpunosti obuhvaća sve elemente organizacijske strukture, a to su:

- ciljevi Ministarstva unutarnjih poslova u cjelini i pojedinih ustrojbenih jedinica,
- kadrovska struktura, sistematizacija službeničkih i namješteničkih mjesta,
- ustrojstvene jedinice Ministarstva i njihov djelokrug,
- komunikacijski putovi i mreže povezivanja,
- programi i planovi djelovanja i razvitka – sredstva za aktivnost i funkcioniranje, sustav rukovođenja.“ (Jurina, M. (1999:114.)

Slika 5.: Ustroj sjedišta MUP-a RH

Izvor: <https://mup.gov.hr/ustroj/201>

„Temeljem Zakona unutarnji ustroj Ministarstva uređuje Vlada Republike Hrvatske Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova. Uredbom su utvrđeni nazivi unutarnjih ustrojstvenih jedinica Ministarstva i njihov djelokrug, način rukovođenja i upravljanja tim jedinicama, način planiranja poslova te okvirni broj potrebitih državnih službenika i namještenika za obavljanje poslova iz djelokruga tih jedinica. Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske spada u centralizirane jedinstvene policijske organizacije što se vidi na shemi ustroja.“⁵ (Pušeljić, M. Jelenski, M. (2007:12)

Temeljem Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova⁶ u „Ministarstvu u sjedištu ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice:

1. Kabinet ministra,
2. Samostalna služba za unutarnju reviziju,
3. Samostalna služba za suradnju s Vojnim ordinarijatom u Republici Hrvatskoj,
4. Samostalna služba za informacijsku sigurnost,

⁵ Pušeljić, M. Jelenski, M. (2007.) Realizacija policijske funkcije kroz ustroj. Policijska i sigurnost. Zagreb: Ministarstvo unutarnjih poslova.

⁶ Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova. Članak 2.

5. Samostalni sektor za informacijske i komunikacijske sustave
6. Samostalna služba za nadzor zaštite podataka
7. Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja »Ivan Vučetić«,
8. Ravnateljstvo policije,
9. Ravnateljstvo civilne zaštite
10. Glavno tajništvo,
11. Uprava za europske poslove, međunarodne odnose i fondove Europske unije
12. Uprava za ljudske potencijale
13. Uprava za materijalno-financijske poslove,
14. Uprava za imigraciju, državljanstvo i upravne poslove.“

3.3.1. Ravnateljstvo policije

Prema Uredbi⁷ Ravnateljstvo policije „Analizira i procjenjuje opće stanje sigurnosti, te stanje i kretanje kriminaliteta, predviđa vjerojatni razvoj sigurnosne situacije, procjenjuje rizike, organizira poduzimanje mjera i aktivnosti iz nadležnosti policije; usklađuje rad ustrojstvenih jedinica u sastavu Ravnateljstva; usmjerava i nadzire rad policijskih uprava; ispituje pritužbe i predstavke na rad policije; izravno sudjeluje u obavljanju složenijih poslova iz djelokruga rada policijskih uprava; provodi obveze utvrđene međunarodnim ugovorima; osigurava djelovanje policije u izvanrednim uvjetima; sudjeluje u izradi normativnih akata i izvješća; definira strateške ciljeve, izrađuje i prati pokazatelje rezultata rada i uspješnosti, utvrđuje rizike, nadzire postavljene posebne ciljeve u strateškim planovima, izvješćuje o realizaciji postavljenih ciljeva, koordinira izradu strateških planova na nivou Ravnateljstva policije; obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.“

„Za obavljanje poslova iz djelokruga rada Ravnateljstva policije ustrojavaju se sljedeće ustrojstvene jedinice:

- Ured glavnog ravnatelja policije,
- Uprava policije,
- Uprava kriminalističke policije,
- Uprava za granicu,
- Uprava za posebne poslove sigurnosti,
- Operativno-komunikacijski centar policije,

⁷ Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova. Članak 15.

- Zapovjedništvo specijalne policije,
- Policijska akademija.“⁸

3.3.2. Ustroj policijskih uprava

U radu je istaknuto kako se policijske uprave srednja razina organizacijske strukture hrvatske policije. Iako su ustrojene identično kao i županije, policijske uprave nisu organizacijske jedinice područne (regionalne) samouprave nego su ustrojstvene jedinice Ministarstva unutarnjih poslova u sjedištu.

„Radi obavljanja policijskih i drugih poslova, na području Republike Hrvatske osnivaju se policijske uprave. Područje i sjedište pojedine policijske uprave utvrđuje Vlada Republike Hrvatske uredbom na temelju pokazatelja o veličini područja, broju stanovništva, broju kaznenih djela i prekršaja, značajkama prometnih pravaca i zemljopisnom položaju te drugih sigurnosno značajnih pokazatelja.“⁹

Temeljem tako definiranog zakonskog rješenja policijske uprave svrstane su u četiri kategorije.

„Na području Republike Hrvatske osniva se dvadeset policijskih uprava, s utvrđenim kategorijama, kako slijedi:

- I. kategorija – Policijska uprava zagrebačka,
- II. kategorija – policijske uprave Splitsko-dalmatinska, Primorsko-goranska, Osječko-baranjska i Istarska,
- III. kategorija – policijske uprave dubrovačko-neretvanska, karlovačka, Sisačko-moslavačka, Šibensko-kninska, Vukovarsko-srijemska i Zadarska, i
- IV. kategorija – policijske uprave Bjelovarsko-bilogorska, Brodsko-posavska, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska, Međimurska, Požeško-slavonska, Varaždinska i Virovitičko-podravska .“¹⁰

⁸ Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova. Članak 15.

⁹ Zakon o policiji. Članak 10. Stavak 1. i 2. <https://www.zakon.hr/z/282/Zakon-o-policiji>. (pristupio 01.09.2020.)

¹⁰ Uredba o područjima, sjedištima, vrstama i kategorijama policijskih uprava i policijskih postaja. Članak 3. Zagreb. Narodne novine. Broj 117/11.

„Policajska uprava na području za koje je osnovana:

1. procjenjuje stanje sigurnosti, predviđa vjerojatni razvoj sigurnosne situacije, procjenjuje rizike, definira prioritete postupanja te planira mjere i radnje, kao i potrebne resurse, na temelju čega donosi Stratešku procjenu kao temeljni dokument iz djelokruga policije na regionalnoj razini,
2. na temelju Strateške procjene donosi Strateški plan rada policijske uprave,
3. usklađuje, koordinira, usmjerava i nadzire rad policijskih postaja,
4. izravno obavlja policijske poslove iz svog djelokruga i sudjeluje u obavljanju složenijih poslova iz djelokruga policijskih postaja,
5. obavlja druge poslove utvrđene posebnim propisima.“¹¹

¹¹ Zakon o policiji. Članak 11. <https://www.zakon.hr/z/282/Zakon-o-policiji>. (pristupio 01.09.2020)

Slika 6.: Policijske uprave RH

Izvor: <https://policija.gov.hr/policijske-uprave/104> (pristupio 01.09.2020.)

„Policijskom upravom upravlja načelnik policijske uprave koji je odgovoran za stanje sigurnosti na području nadležnosti policijske uprave. Za stanje u području suzbijanja organiziranog kriminaliteta i zaštiti državne granice odgovoran je glavni ravnatelj policije i načelnik policijske uprave.“ (Pušeljić, M. (2008:155.)

U svakoj policijskoj upravi postoji određeni broj policijskih postaja koje mogu biti: opće (temeljne) i mješovite, odnosno specijalizirane za poslove granice i prometa.

3.3.3. Ustroj policijske postaje Zaprešić

Policijske postaje u organizacijskoj strukturi Ministarstva unutarnjih poslova predstavljaju najnižu organizacijsku razinu i organizacijsku su subjekti pojedine policijske uprave. Sam djelokrug rada i organizacijsku strukturu policijskih postaje zorno ću prikazati na primjeru postaje u kojoj sam zaposlen.

Djelokrug rada policijske postaje Zaprešić uređen je Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova. Prema Uredbi¹² „Policijska postaja Zaprešić ustrojena je kao mješovita policijska postaja koja u svom djelokrugu rada ima temeljne policijske poslove, poslove prometne policije i poslove granične policije.“

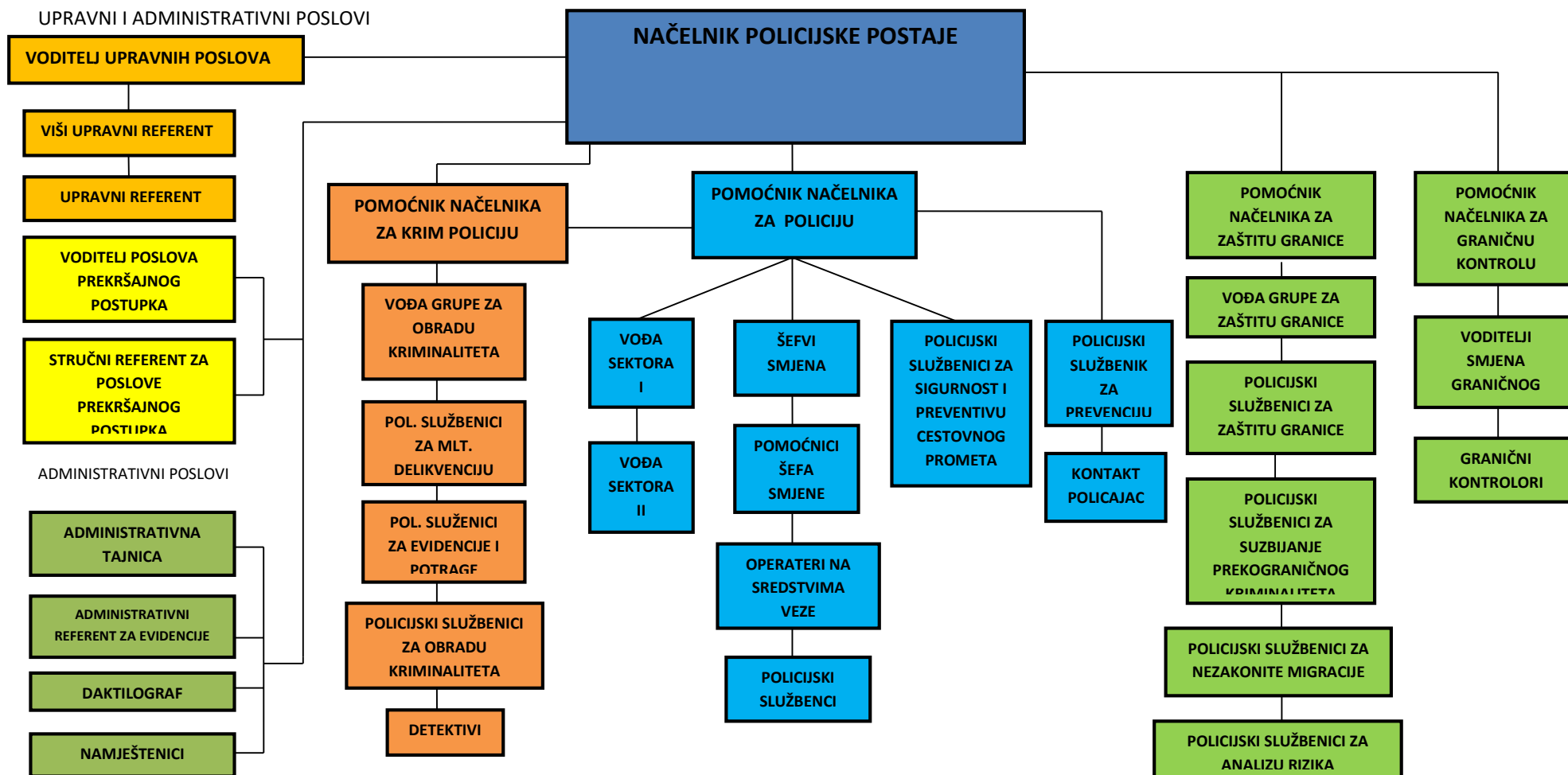
Policijska postaja Zaprešić „Ustrojava se kao policijska postaja II. kategorije radi obavljanja sljedećih poslova: zaštite života, slobode, sigurnosti i nepovredivosti osoba, zaštite imovine, sprečavanja i otkrivanja kaznenih djela i prekršaja, traganja za počiniteljima kaznenih djela i prekršaja i njihovog dovođenja nadležnim tijelima, održavanja povoljnog stanja javnog reda, pružanja potrebite pomoći tijelima državne vlasti te pravnim osobama koje imaju javne ovlasti radi osiguranja njihovih izvršnih odluka, izrade cjelovite sigurnosne prosudbe, vođenja kaznenog upisnika i ostalih propisanih evidencija, poslova u svezi izravnog ostvarivanja prava, obveza i pravnih interesa građana, pravnih osoba, državnih i drugih tijela u području unutarnjih poslova, poslova sigurnosti cestovnog prometa, poslova zaštite i prelaska državne granice i suzbijanja nezakonitih migracija.“¹³

¹² Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova. Članak 263.

¹³ Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova. Članak 263.

Slika 7.: Organizacijska struktura Policijske postaje Zaprešić

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA POLICIJSKE POSTAJE ZAPREŠIĆ

4. ZAKLJUČAK

Ono što u bitnome obilježava organizacijske strukture, poglavito strukture koje su bile predmet ovoga rada, je dinamičnost odnosno permanentna podložnost promjenama koje se u praksi različito komentiraju, ali to nije predmet ovoga rada.

Sama policijska organizacija u Republici Hrvatskoj od početka stvaranja hrvatske policije nakon prvih višestranačkih izbora u Republici Hrvatskoj do danas doživjela je više desetaka puta promjene u organizacijskog strukturi. Te promjene, dakako, nisu bile istog intenziteta, neku su bile manje a neke sveobuhvatne tako da smo mogli govoriti praktički o novoj organizacijskoj strukturi.

Prve značajne i opsežne promjene u organizacijskog strukturi hrvatske policije učinjene su po završetku Domovinskog rata, u kojemu je hrvatska policija ostavila značajan trag, poglavito specijalna policija.

Druga značajna promjena dešava se početkom 2000. –tih kada se ustrojava Ravnateljstvo policije, a na tragu modernih policijskih organizacija.

I nakraju, kratko sažete u zaključku, treća organizacijska primjena determinirana je ulaskom Republike Hrvatske u EU.

I dana s su aktualne promjene u organizacijskoj strukturi o koji se piše po medijima, ali i unutar interne javnosti.

5. IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: Leo Trgovec

Matični broj studenta: 1-057/17-PEI

Naslov rada: Organizacijska struktura Hrvatske policije

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo autora i izvor te ih jasno označio znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spreman sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

Potpis studenta

6. POPIS LITERATURE

a) KNJIGE

1. Jurina, M., Jurković, S., Pušeljić, M. (1999.) Elementi organizacije policije. Zagreb: Ministarstvo unutarnjih poslova.
2. Jurina, M. (2011.) Organizacija i menadžment. Zaprrešić: Visoka škola za poslovanje i upravljanje s pravom javnosti „Baltazar Adam Krčelić“ Zaprrešić.
3. Pušeljić, M., Magušić, F., Nađ, I. (2008.) Organizacija i funkcioniranje policije. Zagreb: Ministarstvo unutarnjih poslova.
4. Sikavica P. (2011.) Organizacija. Zagreb: Školska knjiga.
5. Žugaj M., Šehanović J., Cingula M. (2004.) Organizacija. Varaždin: TIVA Tiskara Varaždin.

b) ČLANCI

1. Pušeljić, M. Jelenski, M.: Policijski sustavi – realizacija policijske funkcije kroz ustroj, Policija i sigurnost, 2007.
2. Pušeljić, M., Magušić, F.: Uprava i policija. Policija i sigurnost, 2008.
3. Pušeljić, M., Orlović, A.: Dimenzije policijske organizacijske strukture, Policija i sigurnost, 2010.

c) INTERNETSKI IZVORI

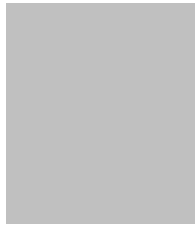
1. <https://mup.gov.hr/ustroj/201>
2. <https://policija.gov.hr/ustroj/87>
3. <https://policija.gov.hr/uprava-za-granicu/416>
4. <https://policija.gov.hr/policijske-uprave/104>
5. https://policijska-akademija.gov.hr/UserDocImages/onkd/2-2010/puseljic_orlovic.pdf

7. POPIS SLIKA

Slika 1.: Početni oblik funkcijske organizacijske strukture	7
Slika 2.: Standardni oblik funkcijske organizacijske strukture	7
Slika 3.: Razvijeni oblik funkcijske organizacijske strukture	8
Slika 4.: Linijska organizacijska struktura u sustavu Ravnateljstva policije	20
Slika 5.: Ustroj sjedišta MUP-a RH	23
Slika 6.: Policijske uprave RH	27
Slika 7.: Organizacijska struktura Policijske postaje Zaprešić	29

ŽIVOTOPIS

OSOBNE INFORMACIJE

Leo Trgovec

Golubovečka ulica 13A, 42240 Donja Stubica, Hrvatska.

+385 989697633

leo.ltrgovec@gmail.com

Spol Muško | Datum rođenja 29/03/1986 | Državljanstvo Hrvatsko

RADNO ISKUSTVO

01.06.2015.- **RH MUP- PUZ**- policijski službenik

OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

2000.-2004. Srednja škola Augusta Šenoae u Zaboku- smjer prirodoslovno - matematička gimnazija

OSOBNE VJEŠTINE

Materinski jezik Hrvatski

Ostali jezici

Engleski jezik

Njemački jezik

	RAZUMIJEVANJE		GOVOR		PISANJE
	Slušanje	Čitanje	Govorna interakcija	Govorna produkcija	
Engleski jezik	B2	B1	B2	B2	B1
Zamijenite nazivom jezične potvrde. Upišite stupanj ako je primjenjivo.					
Njemački jezik	A2	A1	A2	A1	A1
Zamijenite nazivom jezične potvrde. Upišite stupanj ako je primjenjivo.					

Stupnjevi: A1/2: Temeljni korisnik - B1/B2: Samostalni korisnik - C1/C2 Iskusni korisnik
[Zajednički europski referentni okvir za jezike](#)

Digitalne vještine

SAMOPROCJENA				
Obrada informacija	Komunikacija	Stvaranje sadržaja	Sigurnost	Rješavanje problema
Temeljni korisnik	Samostalni korisnik	Samostalni korisnik	Samostalni korisnik	Temeljni korisnik

Stupnjevi: Temeljni korisnik - Samostalni korisnik - Iskusni korisnik
[Digitalne vještine - tablica za samoprocjenu](#)

Zamijenite nazivom potvrde o informatičkoj kompetenciji.

Vozačka dozvola B

DODATNE INFORMACIJE

Tečajevi

PRILOZI
